

Hraunvallaskóli

vinátta - samvinna - ábyrgð

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

Skólanámskrá Hraunvallaskóla

II. og III. hluti

10. bekkur

Skólaárið 2024-2025

Skólanámskrá Hraunvallaskóla.

Útgefin 2024

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skólans.

© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: Guðbjörg Norðfjörð (skólastjóri Hraunvallaskóla)

Útgefandi: Hraunvallaskóli (Hafnarfjarðarbær)

Drekavöllum 9

221 Hafnarfjörður

netfang: hraunvallaskoli@hraunvallaskoli.is

veffang: <http://www.hraunvallaskoli.is>

Inngangur	4
II. Skólastarf 10. bekkjar	5
<i>Kennsluskipulag í unglingsdeild</i>	5
II.1. Samantekt kennslu í 10. bekk.....	7
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 10. bekk.....	8
II.3. Kennsluáætlunir og kennslugögn í 10. bekk.....	11
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.....	12
II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi.....	12
III. Námsvið og námsgreinar	13
I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál	14
A. Íslenska.....	14
1.1. Talað mál, hlustun og áhorf.....	14
1.2. Lestur og bókmenntir.....	15
1.3. Ritun.....	16
1.4. Málfræði.....	17
B. Íslenska sem annað tungumál.....	19
2. Erlend tungumál	20
2.1. Enska.....	20
2.2. Danska:.....	22
2.2. Danska.....	22
3. List- og verkgreinar	25
A. hluti - listgreinar:.....	25
3.1. Sviðslistir - leiklist.....	25
3.2. Sjónlistir - myndmennt.....	26
3.3. Tónmennt (Tónlist, taktur og túlkun).....	27
B. hluti - verkgreinar:.....	28
3.4. Heimilisfræði.....	28
3.5. Hönnun og smíði.....	29
3.6. Textílmennt.....	30
4. Náttúrugreinar	33
5. Samfélagsgreinar	35
6. Skólaíþróttir	37
6.1. Íþróttir.....	37
6.2. Sund.....	38
7. Stærðfræði	40
7.1 Tölur og talnareikningur.....	40
7.2 Rúmfræði.....	42
7.3 Algebra.....	44
7.4 Tölfræði og líkindi.....	46
8. Upplýsinga- og tæknimennt	48
9. Valgreinar	49
<i>Val utan skóla</i>	49
<i>Bæjarbrú – fjarnám frá Flensborg</i>	49
9.1. Sameiginlegar valgreinar í Hafnarfirði.....	50
Tækniskólaval.....	50
Gaflaraleikhús.....	50
9.2. Valgreinar innan skólans.....	50

Inngangur

Í lögum nr. 91 um grunnskóla frá 12. júní 2008 stendur að í hverjum skóla skuli gefa út skólanámskrá og starfsáætlun. Skólanámskrá er nánari útfærsla á aðalnámskrá grunnskóla um markmið, inntak náms og námsmat, starfshætti, mat á árangri og gæðum skólastarfs. Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu grunnskóla og aðstæðum og skal endurskoða reglulega. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er lögð fram til samþykktar af skólaráði Hraunvallaskóla og Fræðsluráði Hafnarfjarðar.

Skólanámskrá samanstendur af tíu bekkjarnámskrám í heildstæðum grunnskóla. Þetta plagg er ein bekkjarnámskrá og skiptist í inngang (saga skóla) og þrjá meginhluta auk viðauka. I. hluti kynnir menntastefnu skólans sem hefur að geyma þær helstu atriði sem skólinn leggur áherslu á í framkvæmd skólastarfsins. II. hluti kynnir skipulag og sameiginlega þætti í starfsemi viðkomandi bekkis/árgangs. III. hluti er kynning á námssviðum og námsgreinum sem eru hluti náms og kennslu í viðkomandi bekk. Viðauki er loks með upplýsingar og viðmið um gerð skólanámskrárinnar og kynnir uppbyggingu hennar. Viðaukinn er sameiginlegur fyrir alla grunnskóla bæjarins. Framsetning skólanámskrár er á þann hátt að fyrsti hluti er eitt skjal, annar og þriðji hluti eitt skjal og viðauki er eitt skjal.

Hafa ber í huga að starf í grunnskólum tekur alltaf einhverjum breytingum frá ári til árs og því er nauðsynlegt að endurskoða skólanámskrána á hverju ári svo alltaf megi þar finna nýjustu upplýsingar um skólastarfið. Það skiptir einnig miklu máli að allir þeir sem koma að starfinu í skólanum, nemendur, foreldrar og starfsmenn kynni sér vel inntak hennar og séu því vel kunnugir. Allar ábendingar um það sem betur má fara í starfi skólans eru vel þegnar. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er aðgengileg á heimasíðu skólans.

II. Skólastarf 10. bekkjar

Námi í unglingadeild Hraunvallaskóla er skipt niður í 6 þrep, en hvert þrep samsvarar einni önn að umfangi.

Nám í unglingadeild er einstaklingsmiðað og reynt er að mæta hverjum og einum nemenda á hans forsendum. Kennsla fer fram á fagsvæðum/fagstofum og fara nemendur á milli svæða/stofa í umsjónarhópunum sínum.

Viðhafðar eru fjölbreyttar kennsluáðferðir til að mæta þörfum flestra nemenda og er ýmist unnið einstaklingslega eða í hópum, í gegnum leiki, umræður, ritun, á rafrænu formi o.s.frv.

Kennarar hafa gert áætlun í hverju fagi fyrir sig og vinna nemendur eftir þeim. Þar hefur námsefni vetrarins verið skipt niður á vikurnar og námsmat dagsett. Kennarar skrá heimanám, ástundun og námsmat í Mentor en samskipti kennara og nemenda fer að mestu leyti fram í gegnum Google Classroom í iPáðinum, einnig eru nemendur hvattir til að nýta sér dagbækur. Ef nemendur ljúka ekki áætlun vikunnar taka þeir námsefnið með sér heim og ljúka því þar.

Í unglingadeild er námsver sem er ætlað þeim sem þurfa sérstakan stuðning í námi. Einnig fá nemendur sérkennslu í stærðfræði og íslensku á kennslusvæðum þar sem við á.

Nemendum í unglingadeild er boðið upp á fjölbreytt val þar sem allir geta fundið eitthvað við sitt hæfi. Nemendur velja sér valgreinar þannig að heildartímafjöldi verði eigi minni en 37 kennslustundir á viku. Valinu er skipt niður í þriggja annakerfi og því eru flestir nemendur í 1 – 2 valnámskeiðum á viku. Nemendum stendur til boða að fá val utan skóla metið í staðin fyrir val innan skólans. Nemandi þarf að sýna fram á að hann stundi íþrótt, tómstund eða vinnu með skóla að lágmarki 2 klst. og 40 mín. á viku, ef tímafjöldi er minni þá skal nemandi velja sér eitt valfag innan skólans öll þrjú val tímabilin. Fylla þarf út sérstakt eyðublað með undirskrift foreldris/forsjáaraðila og þjálfara/kennara/vinnuveitanda ef meta á val utan skóla.

Kennsluskipulag í unglingadeild

Lagt er upp með kennslu innan árgangs þar sem faggreinakennsla (kennarar sérfræðingar), samþættingarverkefni og vinnustundir eru í öndvegi. Kennarar vinna náið saman við undirbúning og framkvæmd kennslunnar.

Bóklegt nám / samþætting

Bókleg kennsla á unglingastigi skiptist í faggreinakennslu (skv. viðmiðunarstundaskrá), Hraunflæði og vinnustundir. Lagt er upp með að taka 4,5 kest. (3 klst.) frá fyrir Hraunflæði og vinnustundir. Þessar kennslustundir eru teknar af kjarnafögum og vali. Áhersla verður lögð á lestur, lesskilning, ígrundun og umræður í hópum um námsefni vetrarins þar sem það á við og því verður við komið.

Hraunflæði er samþættingarverkefni/samþættingarlotur allt skólaárið

- 1 klst. á viku (1,5 kest.)
- Árgangur saman á svæði í þessum tímum.
- Lagt er upp með að samþætta að mestu leyti við námsgreinar í samfélagsfræði, náttúrufræði og íslensku.
- Hvert Hraunflæði getur tekið allt frá 3 vikum upp í heila önn.

Vinnustundir eru tímar þar sem nemendur geta unnið sjálfstætt eftir kennsluáætlunum.

- 2 klst. á viku (3 kest.)
- Árgangur saman á svæði á sama tíma.
- Faggreinakennarar/umsjónarkennarar til staðar og leiðbeina.
- Innlagnir eftir þörfum
- Bekkjarfundir
- Fylgst með framvindu náms hjá nemendum.
- Aðkoma annarra (kannanir og utanaðkomandi fræðsla)

Faggreinakennsla

- Í íslensku og stærðfæði eru 2 faggreinakennarar saman á svæði.
- Lagt er upp með að kennsla í náttúru- og samfélagsgreinum fari fram að hluta til á sama svæði.
- Kennarar vinna að samþættingu faggreina á svæðum eins og kostur er.

Kennslusvæði

- Nemendur fara á milli svæða og kennslusvæði skilgreind eftir faggreinum.
- Samþætting námsgreina fer fram að mestu leyti á heimasvæðum árganga.
- Tungumálakennsla (enska og danska) fer fram í kennslustofum.

Sérkennsla

- Námsver fyrir nemendur sem á þurfa að halda.
- Sérkennsla fer fram að mestu inni á kennslusvæðum.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluáætlunir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

II.1. Samantekt kennslu í 10. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	5,5 kest.
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	4 kest. 3,5 kest.
3. List- og verkgreinar	A Listgreinar: 3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) 3.3. Tónmennt B Verkgreinar: 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	3 kest.
4. Náttúrugreinar	4.1. Náttúrugreinar	4 kest.
5. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir 5.2. Sund	2 kest. 1 kest.
6. Samfélagsgreinar	6.1. Samfélagsgreinar	3,5 kest.
7. Stærðfræði	7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfraði, mælingar, tölfræði og líkindi	5,5 kest.
8. Upplýsinga- og tæknimennt	Upplýsing- og tæknimennt	1 kest.
9. Val	9. Valgreinar	4 kest.
Alls		37 kennslustundir

II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 10. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum.

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<p>Það er unnið með <i>heilbrigði og velferð</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþátta eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að gera nemendur meðvitaða um jákvæða sjálfsmynd og andlega vellíðan. • Að nemendur kynnist grunnatriðum næringarfræði og hollustu matvæla. • Að nemendur fræðist um mikilvægi þess að temja sér hollt mataræði. • Að nemendur fái hvatningu og tækifæri til að stunda hreyfingu og útiveru. • Að nemendur fái fræðslu um hin þrjú gildi skólans; vináttu, samvinnu og ábyrgð, með umræðum og verkefnum. • Að nemendur fái tækifæri til að efla vináttutengsl, t.d. í hópefli í vinavíku þar sem unnið er markvisst með vináttu. • Að nemendur fái tækifæri til að tjá líðan sína. • Að nemendur hafi möguleika á fjölbreyttu vinnuumhverfi. • Að nemendur færðist um heilbrigði. • Að nemendur þjálfist í félagsfærni. • Að nemendur séu meðvitaðir um mikilvægi góðrar hreyfingar, hvíldar, næringar og góðrar tannheilsu. • Að nemendur fræðist um forvarnir. • Að nemendur fái reglulega tækifæri til þess að ræða við sinn umsjónarkennara um gengi og líðan í skólanum.
JAFNRÉTTI:	<p>Það er unnið með <i>jafnrétti</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþátta eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að allir nemendur fái jöfn tækifæri til náms • Að komið sé til móts við mismunandi þarfir nemenda, t.d. með námsefni við hæfi og fjölbreyttum kennslu- og námsmatsaðferðum. • Að nemendur læri að bera virðingu fyrir fjölbreytileika í menningu, siðum og trúarbrögðum. • Að nemendur læri mismunandi vinnuaðferðir, einir, í pörum eða hóp. • Að nemendur læri að vinna með öllum. • Að allir hafi jafnan rétt til að tjá sig og segja sína skoðun.

<p>LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI</p>	<p>Það er unnið með <i>lýðræði og mannréttindi</i> í árganginum þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að nemendur læri að bera virðingu fyrir ólíkum skoðunum, þjóðerni, trúarbrögðum og tungumálum. • Að nemendur temji sér að bera virðingu fyrir sjálfum sér, öðrum og umhverfi sínu. • Að allir nemendur hafi jafnan rétt innan hópsins. • Að nemendur fái þjálfun í lýðræðislegri ákvarðanatöku, t.d. með kosningum um ýmis málefni og lýðræðisþingi nemenda. • Að nemendur læri að taka ábyrgð á eigin námi. • Að nemendur séu meðvitaðir um mikilvægi mannréttinda. • Að nemendur velji sér viðfangsefni eftir áhugasviðum í sumum verkefnum. • Að nemendur semji bekkjarreglur og skrifi undir samning. • Að nemendur þekki eineltisáætlun skólans. • Að nemendur öðlist færni í tjáskiptum og rökræðu. • Að nemendur fræðist um mikilvægi þess að bera virðingu fyrir umhverfi sínu og leggi sitt af mörkum til að bæta það. • Að nemendur upplifi samvinnu milli skóla, heimilis og grenndarsamfélagsins. • Að nemendur taki þátt í að stýra og móta félagsstarf í skólanum í samvinnu við félagsmiðsstöð og skóla. • Að nemendur kjósi sér fulltrúa í nemendaráð. • Að nemendur fái frelsi og ábyrgð til að sinna þeim verkefnum sem fyrir liggja hverju sinni, sbr. sätaval, hópavinna o.fl.
<p>LÆSI:</p>	<p>Það er unnið með <i>læsi</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að nemendur kynnist bóklegu læsi á fjölbreyttan hátt t.d. með gagnvirkum lestri, hlustun, samlestri, yndislestri, heimalestri, hljóðlestri, sögugerð og framsögn • Að nemendur vinni markvisst með orðaforða, merkingu orða og notkun þeirra • Að nemendur vinni með texta á fjölbreyttan hátt í öllum greinum • Að nemendur þjálfist í að lesa í umhverfi sitt, setja sig í spor annarra og hvenær er við hæfi að nota viss orð og raddblæ • Að nemendur læri að nýta sér mismunandi miðla
<p>SJÁLFBÆRNI:</p>	<p>Það er unnið með <i>sjálfbærni</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að nemendur kynnist loftslagsbreytingum og hvaða áhrif mengun hefur á jörðina. • Að nemendur flokki pappír. • Að árgangar skiptist á að halda skólalóðinni hreinni. • Að nemendur læri að virða og þekkja náttúruna.
<p>SKÖPUN:</p>	<p>Það er unnið með <i>sköpun</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Notast er við misjafnar kennsluaðferðir eins og þankahríð, sögugerð, kynningar, myndasýningar ofl. og í sköpun er leitast við að nemandinn;<ul style="list-style-type: none">○ fái uppbyggjandi gagnrýni frá ýmsum aðilum á eigin texta og vinni úr henni○ fái ríkuleg tækifæri til að leika sér með tungumálið á fjölbreyttan hátt○ öðlist trú á eigin málkunnáttu og málhæfni○ fái tíma til að vinna með sínar sterku hliðar og sitt áhugasvið.○ þekki hvað átt er við með hlutföllum milli stærða og geta skýrt hlutföll með tilvísun til lengda strika, flatarmála svæða eða á annan myndrænan eða ápreifanlegan hátt• Áhersla er lögð á misjafnar námsmatsaðferðir eins og hópavinnu, ritun, skapandi kynningar, einstaklingsvinnu, vinnumöppur og nemendur fái að skila verkefnum á skapandi hátt og fái að nota hæfileika sína við skil verkefna s.s. tónlist, myndlist, tölvuvinnu o.fl. og sem dæmi um sköpunarmarkmið þá er leitast við að nemandinn;<ul style="list-style-type: none">○ geti virkjað ímyndunaraflíð og samið eigin texta, t.d. sögu eða ljóð kunni nokkur skil á hvernig skrifað er í mismunandi tilgangi og kunni að haga orðum sínum í samræmi við aðstæður, t.d. í formlegri fyrirspurn eða persónulegu bréfi○ geti hugleitt og tjáð hver hann er í augum sjálfs sín og annarra, útskýrt hvernig sjálfsmynd hans mótast af umhverfi og búsetu, stjórnámálum, félagslegur aðstæðum, sögu og menningu, trúar og lífsviðhorfum.• Valið vinnur mikið með sköpun og má þar nefna matreiðslu, kroppaklapp, smíði, ofl. Í valinu fá nemendur að velja samkvæmt sínu áhugasviði og eru fögin byggð upp m.t.t. nemenda svo að sköpunarkraftur, innisæi, forvitni og frumleiki nemenda fái að njóta sín.
--	---

II.3. Kennsluáætlaður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 10. bekk

i. Kennsluáætlaður

Kennt er hefðbundnum skólastofum þar sem nemendur flakka á milli.

ii. Kennsluáætlanir

Nemendur fá ítarlega kennsluáætlun í hverju fagi. Þar koma fram áherslur námsefnis hverju sinni og nemendur sjá hverju þau eiga að vinna að í hverri viku. Í kennsluáætlun koma einnig fram mikilvægar dagsetningar á verkefnaskilum, ásamt upplýsingum um fyrirkomulag námsmats.

iii. Náms- og kennslugögn

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	<ul style="list-style-type: none"> Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). Aðgangur að tölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum. Hver nemandi fær sinn iPad til afnota og skilar honum við skólalok hvers skólaárs.
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma: Hafnarfjarðarbær sér um:	<ul style="list-style-type: none"> Pennaveski Strokleður Boxyddara Vasareiknir Gráðubogi Hringfari Önnur gögn
Nemandi á að mæta með:	<ul style="list-style-type: none"> Blyantar Pennar Trélitir

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.

Allir árgangar senda foreldrum fréttabréf vikulega. Ástundun er einnig send heim vikulega (hægt að skoða á Mentor hvenær sem er).

Hægt að hafa samband við kennara með tölvupósti. Veikindi þarf að tilkynna á skrifstofu skólans (590 – 2800) eða skrá á Mentor af foreldrum.

Samkvæmt ástundunarreglum Hafnarfjarðarbæjar ber foreldrum/forsjáraðilum að tilkynna fjarveru nemanda frá skóla á þar til gert eyðublað sem er að finna á heimasíðu skólans þegar um þrjá eða fleiri daga er að ræða. Skráning fyrir allt að tvo fjarverudaga nemanda getur farið fram á mentor.is eða með því að hafa samband við skrifstofu skólans.

II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat árgangsins greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat, út frá hæfniviðmiðum. Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennarar nýti ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendum við að ná að bæta árangur sinn. Meðal annars er lögð áhersla á eftirfarandi aðferðir við leiðsögnina:

- Kannanir
- Verkefnavinna
- Para- og hópavinna
- Sjálfsmat
- Jafningjamat
- Framsetning og framsögn

b. Stöðumat

Stöðumat fer fram 2 sinnum á skólaárinu með samtali við nemanda og foreldrum/forsjáraðilum með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að varpa ljósi á námslega stöðu nemandans ásamt líðan í skólanum með bætingu og áframhaldandi markmið í huga.

c. Lokamat

Lokamat fer fram við lok skólaárs, meginmarkmið þess er að veita nemanda yfirsýn yfir stöðu sína eftir nám vetrarins og gefa honum einkunn fyrir frammistöðu sína.

III. Náms svið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í átta skilgreind náms svið og eitt opið (val) en hverju náms sviði heyrja mismargar námsgreinar. Fyrir hvert náms svið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. árgang í aðalnámskrá en skólar útfæra sjálfir fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju náms sviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggis og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál

A. Íslenska

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Í skólanum er lögð áhersla á heildstæða móðurmálskennslu, þ.e. tengsl einstakra þátta og viðfangsefna innbyrðis. Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla skiptist námið í eftirfarandi þætti: Lestur, talað mál og framsögn, hlustun og áhorf, málfræði, bókmenntir og ritun.

1.1. Talað mál, hlustun og áhorf

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Beitt skýrum og áheyrilegum framburði og viðeigandi talhraða við mismunandi aðstæður
 - Gert grein fyrir reynslu, upplifun og skoðunum sínum og rökstutt þær með ýmsum hætti
 - Flutt bundið mál þannig að rím, stuðlar og hrynjandi njóti sín
 - Gætt að líkamsstöðu og myndað samband við áheyrendur í framsögn og kynningu fyrir hóp
 - Hlustað og fylgt töluvert flóknum fyrirmælum og skráð jafnóðum hjá sér athugasemdir eða minnisatriði og gert grein fyrir meginatriðum
 - Sýnt af sér viðeigandi framkomu þegar hlustað er t.d. á upplestur eða frásagnir
 - Hlustað af þolinmæði, með athygli og skilningi á samræður annarra og sýnt af sér viðeigandi framkomu
 - Velt fyrir sér mun á sögu og leiknu efni með því að horfa t.d. á kvikmyndir, þætti o.fl.
 - Horft og hlustað á gagnrýninn hátt á kvikmyndir, fréttir, umræðuþætti, og auglýsingar á ýmsum miðlum
- Upplýsinga- og tæknimennt
- Unnið sjálfstætt og tekið ábyrgð á eigin námsframvindu

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Framsögn
- Hlustunarskilningur
- Sjónræn skynjun og innlifun
- Sköpun

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ýmis konar myndefni
- Hlustunarefni
- Annað efni frá kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur við að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð við námslegar forsendur og markmið.
- Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:
- Í kennslustundum verður unnið markvisst með alla færniþætti.

- Heimanám felst aðallega í undirbúningi fyrir framsetningu og úrvinnslu verkefna.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Símat; áhugi, virkni og vinnubrögð
- Verkefnavinna
- Munnlegt mat

1.2. Lestur og bókmenntir

i. Hæfniviðmið:

Við lok árgangs geti nemandi:

- Lesið 210 orð á mínútu
- Lesið á gagnrýninn hátt og myndað sér skoðun á því sem hann hefur lesið
- Lesið skáldsögur og annað efni og gert grein fyrir efni þeirra munnlega eða skriflega
- Skynjað boðskap og markmið texta og gert grein fyrir ólíkum stílbrögðum og tilfinningum sem hann kallar fram
- Hafi eftt málskilning sinn með margvíslegum lestrarverkefnum heima og í skóla
- Lesið og rætt um bækur sem fjalla um reynsluheim unglunga, smásögur, þjóðsögur, goðsögur, ævintýri og valda texta úr Íslendingasögum
- Skynjað heim Íslendingasagna með því að lesa Íslendingasögu í fullri lengd og getað fjallað um hana skriflega og munnlega
- Fjallað um skáldsögur og notað til þess hugtökin tími, umhverfi, persónusköpun og aðal- og aukapersónur
- Lesið og fjallað um fjölbreytt úrval ljóða og geti túlkað ljóð með eigin orðum og rökstutt
- Fjallað um form og byggingu ljóða og notað til þess hugtökin rím, stuðlar, braglína, hrynjandi og endurtekning
- Þekkt og fjallað um mismunandi gerðir myndmáls: beina mynd, líkingu, persónugervingu og myndhverfingu
- Kannast við helstu bragarhætti
Upplýsinga- og tæknimennt
- Fundið afþreyingarefni á heimili sínu, bókasafni og á netinu sem hæfir viðfangsefninu
- Nýtt sér orðabækur og aðrar handbækur til að auka orðaforða og efla lesskilning
- Aflað sér heimilda, metið áreiðanleika þeirra, notað þær og sett í t.d. í einfalda heimildaskrá
-

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Í bókmenntum er lesin ein fornsaga og ein nútímasaga auk valbókar og fleira. Eru gerð verkefni þessu tengd. Þau eru í formi ritgerða, spurninga, prófa og umræðna.
- Smásögur
- Kjörbækur

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Gísla saga
- Englar alheimsins

- Kveikjur
- Neistar
- Logar
- Efni frá kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í bókmenntum er lesin ein fornsaga og ein nútímasaga auk valbókar og fleira. Gerð eru verkefni þessu tengd í formi margmiðlunar, spurninga, prófa og umræðna.

Lögð er áhersla á að nemendur lesi bók/bækur í frjálsum valbókarlestri. Foreldrar eru hvattir til að örva börn sín til bóklesturs.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur við að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð við námslegar forsendur og markmið.
- Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:
- Í kennslustundum verður unnið markvisst með alla færniþætti.
- Heimanám felst aðallega í lestri og frekari þjálfun þeirra færniþátta sem unnið er að í kennslustundum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Símat byggt á áhuga, virkni og vinnubrögðum
- Skrifleg próf og kannanir
- Verkefnavinna
- Munnlegt mat

1.3. Ritun

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Kannast við allar stafsetningarreglur og reglur um greinamerkjasetningu og stafsett almennan texta rétt
- Skrifað skilmerkilega um eigin reynslu, hugsanir, skoðanir og tilfinningar
- Skrifað sögur og ljóð og notað myndmál
- Skrifað útdrætti og endursagnir úr munnlegu og skriflegu efni
- Byggt upp texta á eðlilegan hátt t.d. með því að skipta texta í málsgreinar og hafi öðlast góða tilfinningu fyrir setningaskipan
- Beitt mismunandi stíl í rituðu máli með tilliti til viðtakanda og efnis
- Verið meðvitaður um mun á töluðu og rituðu máli
- Upplýsinga- og tæknimennt
- Nýtt sér útskýringar í orðabókum og kennslubókum þegar hann er í vafa um rithátt einstakra orða og gengið frá eigin texta með aðstoð stafsetningarorðabóka og/eða leiðréttingarforrits
- Unnið sjálfstætt upp úr ýmsum heimildum og nýtt sér undirstöðuatriði heimildaritunar
- Nýtt sér tölvu við ritun/ritvinnslu og geti gengið frá efni á tölvutæku formi

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Skapandi skrif s.s. ljóða- og sögugerð.
- Að koma frásögn á blað.
- Að gera grein fyrir máli sínu á rökrænan hátt.
- Að koma efni frá sér samkvæmt fyrir fram gefnum forsendum.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stafsetningarhefti frá kennara
- Neistar
- Logar
- Ýmis gögn frá kennara
- Beinagrindur - handbók um ritun

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í ritun er lögð áhersla á að nemandur geti byggt upp sjálfstæða frásögn, sagt frá persónulegri reynslu og sagt hlutlægt frá atburðum. Í stafsetningu er lögð áhersla á þjálfun grundvallaratriða og því fylgt eftir með ýmsum verkefnum bæði skriflega og í spjaldtölvu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemandur við að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð við námslegar forsendur og markmið.
- Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:
- Í kennslustundum verður unnið markvisst með alla færniþætti.
- Heimanám felst aðallega í undirbúningi að skrifum og frekari þjálfun þeirra færniþátta sem unnið er að í kennslustundum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Símat byggt á áhuga, virkni og vinnubrögðum
- Skrifleg próf og kannanir
- Verkefnavinna
- Munnlegt mat

1.4. Málfræði

i. Hæfniviðmið

Í lok árgangs geti nemandi:

- Leikið sér með tungumálið á fjölbreyttan hátt og skapandi hátt, t.d. með myndagátum, krossgátum, þrautum o.fl
- Áttað sig á flokkun orða í fallorð, sagnorð og óbeygjanleg orð og undirflokka
- Þekkt sérkenni fallorða
- Þekkt sérkenni sagnorða
- Þekkt sérkenni óbeygjanlegra orða
- Þekkt hugtök á borð við hlutstæður og óhlutstæður, gildishlaðinn og hlutlaus, sértækur og víðtækur
- Fundið stofn orða og nýtt sér þá þekkingu við stafsetningu og orðmyndun
- Þekkt algengar hljóðbreytingar íslensks máls og geti nýtt sér þá þekkingu í tengslum við stafsetningu og orðamyndun

- Kannast við helstu hugtök í tengslum við orðmyndun, s.s. stofn, forskeyti, viðskeyti og beygingarendingu
- Kannast við hinar ýmsu svæðisbundnu mállýskur í íslensku máli
- Kannast við helstu hugtök í setningafræði, s.s. frumlag, umsögn, andlag, sagnfyllingu, einkunn, tengilið, atvikslið og forsetningarlið
- Þekkt og útskýrt fleyg orð og/eða mun orðtaka og málshátta
- Þekkt mun á beinni og óbeinni ræðu
- Þekkt stafrófið og þekkt mun á einhljóða og tvíhljóða
- Skilið hugtökin gott og vont mál, viðeigandi og óviðeigandi
- Kannast við skiptingu orðaforðans í erfðaorð, nýyrði, tökuorð, slettur og slangur í þeim tilgangi að glæða máltilfinningu og auka orðaforða

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Orðflokkgreining er rífuð upp frá fyrri árum. Farið í setningafræði, orðmyndun og málnotkun.
- Áfram er unnið með þætti sem nemendur hafa áður kynnst.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Neistar
- Logar
- Gullvör
- Efni af vef
- Efni frá kennara
- Málvísir

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í málfræði er unnið með grundvallaratriði og lögð áhersla á að nemendur nái færni í vinnu með orðflokka, nái grundvallaratriðum í setningafræði og orðmyndun. Í málnotkun er lögð áhersla á að nemendur kynnist margbreytileika málsins og þeir þjálfast í notkun orðtaka og málshátta og öðrum atriðum sem auka orðaforða og málskilning.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur við að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð við námslegar forsendur og markmið.
- Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:
- Í kennslustundum verður unnið markvisst með alla færniþætti.
- Heimanám felst aðallega í frekari þjálfun þeirra færniþátta sem unnið er að í kennslustundum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Símat byggt á áhuga, virkni og vinnubrögðum
- Skrifleg próf og kannanir
- Verkefnavinna

B. Íslenska sem annað tungumál

Námsgreinin íslenska sem annað tungumál er ætluð nemendum sem eiga ekki íslensku sem móðurmál og hafa engin eða lítil tæk á íslensku máli. Nemendahópurinn sem lærir íslensku sem annað tungumál er fjölbreyttur og námsþarfir hans að sama skapi mismunandi. Nemendur vinna að hæfniviðmiðum samkvæmt „íslensku sem annað tungumál“. Hæfnirammarnir þar skiptast í fjögur stig (forstig, 1. Stig, 2. stig og 3. Stig) og lýsa stigvaxandi hæfni nemenda í íslensku sem öðru tungumáli. Hæfnirammarnir miða ekki við aldur nemandans heldur hæfni og stöðu hans í máltileikuninni. Kennsluhættir og námsmat skulu vera fjölbreytt og taka mið af öllum hæfnisviðum þ.e. skilningi (hlustun og lestri) og tjáningu (talmáli og ritun). Þegar nemandi hefur náð færni á öllum stigum er gert ráð fyrir að hann geti, með stuðningi, unnið eftir sömu námsáætlun og nemendur með íslensku sem móðurmál.

https://mms.is/sites/mms.is/files/haefnisvid_og_haefnirammarnir_i_isat.pdf

iii. Námsgögn og kennslufni

Hér eru þau námsgögn talin upp sem helst er stuðst við í kennslunni og nemendur geta nýtt sér við námið.

- **Námsbækur:** Íslenska nýja málið mitt 1 og 2, Kæra Dagbók 1, 2 og 3, Hitt og þetta (lestrar- og vinnubók), Íslenska fyrir alla 1 og 2, Íslenska vísar veginn, Tölum saman, Orðagull, Markviss málörvun, Litabækurnar (útprentað efni af Skólavefnum), Orð og setningar/lestrarvinnubók (af Skólavefnum) Ritrún 1, 2 og 3, ýmsar lestrarbækur, Málfræðibókin 1.
- **Spil:** Sagnorðaspilið, Fallorðaspilið, Orðasjóður (flettisþjöld og útprentanlegt efni af vef), Íslenski máhljóðakassinn.
- **Smáforrit og vefir:** Vefir af heimasíðu Menntamálastofnunar (mms.is), smáforrit af App Store, skolavefurinn.is, Málið í mark
- **Annað:** Verkefni frá kennara, orðaforðalisti MMS og námsefni bekkjar

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskennsla
- Kennsla í litlum hópum
- Á heimasvæði árgangs
- ÍSAT verið

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Námsfni við hæfi
- Spil og leikir
- Umræður
- Lestur bóka

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Leiðsagnarmat
- Stöðumat
- Próf

2. Erlend tungumál

2.1. Enska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- **Hlustun**
 - Skilið langt mál Fylgst með, án vandkvæða, aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum. Nýtt sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr, t.d. fyrirlestrar, fréttir og kvikmyndir.
 - Hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið þær upplýsingar sem eiga við, brugðist við eða unnið úr þeim.
- **Lesskilningur**
 - Aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu.
 - Lesið sér til gagns og ánægju smásögur/skálldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðun. Lesið og tileinkað sér efni og hugtök sem m.a. tengjast öðrum námsgreinum og nýtt í nýju samhengi.
 - Lesið sér til fróðleiks rauntexa t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum, sem fjalla um efni er varðar daglegt líf, aðstæður og umhverfið. Brugðist við efni, sagt frá eða unnið úr á annan hátt.
 - Tileinkað sér þann orðaforða sem kenndur hefur verið sérstaklega.
- **Frásögn og samskipti**
 - Tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu. Sagt skoðun sína á því og brugðist við með spurningum.
 - Tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælanda.
- **Ritun**
 - Skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega. Hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifum. Ritgerð, bréf og CV.
 - Leikið sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndunaraflíð njóta sín, t.d. í smásögu.
 - Skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við.
 - Sýnt færni í þeirri málfræði sem kennd var sérstaklega
- **Menningarlæsi**
 - Sýnt fram á nokkra þekkingu á innri samfélagsgerðar Írlands, hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni.
 - Sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á Írlandi og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma.
- **Námshæfni**
 - sett sér raunhæf markmið, skipulagt nám sitt á markvissan hátt og lagt mat á eigin stöðu og námsframvindu.

- Upplýsinga- og tæknimennt
 - Nýtt sér efni á margvíslegu formi og rafrænan stuðnings s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.
 - Unnið með heimildir, virt siðferði í heimildarvinnu og sett fram heimildaskrá samkvæmt viðurkenndum aðferðum.
 - Nýtt upplýsingaverið á fjölbreyttan hátt til þekkingaröflunar og miðlunar.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna markvisst að því að bæta kunnáttu sína í ensku.
- Farið verður í lesskilning, hlustun, málfræði, orðaforða, ritun og menningarläsi.
- Nemendur þjálfast í sjálfstæðum vinnubrögðum, skipulagningu náms og geta lagt mat á eigin námsgetu.
- Nemendur lesa skáldsögu, vinna ýmis verkefni sem reyna á orðaforða, lesskilning og hlustun. Nemendur gera ritunar- og munnleg verkefni.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Náms efni á rafrænu formi frá kennara.
- Spotlight 10, les- og vinnubók.
- Skáldsagan The Boy in the Striped Pajamas.
- Ítarefni frá kennara.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námskipulag í ensku er sett upp í lotur sem taka frá 2 - 5 vikum, en lengd fer eftir viðfangsefni. Nemendur fá ítarlegar upplýsingar um hvað þeir eiga að gera á Classroom og ætlast er til að þeir klári verkefni sín og mæti öllum skilum, gangi það ekki upp verða þeir að klára heima.
- Í lotunum verður unnið markvisst með alla færniþætti og reynt er að miða við að vinnuálag sé þannig dreift að nemendur nái að klára í kennslustundum.
- Heimanám felst aðallega í próflærdómi og að halda striki í náminu með því að klára það sem ekki náðist í áætlun. Kennslustundir verða nýttar í ýmis verkefni.
- Heimanám felst aðallega í próflærdómi og að halda striki í náminu með því að klára það sem ekki náðist í áætlun.
- Nemendur munu nota Google Classroom og Mentor til þess að halda utan um nám sitt.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Skrifleg próf og kannanir á miðju ári og lokapróf í lok árs.
- Símat, nemendur eru metnir allt árið.
- Mjög fjölbreytt verkefni þar sem reynt er að höfða til áhugasviðs flestra.

- Verkefnavinna, bæði munnleg og skrifleg.
- Verkefnavinna getur verið hópavinna, paravinna og einstaklingsvinna.

2.2. Danska:

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
 - án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr
 - tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms- og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra og sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt
- Lesskilningur
 - lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðanir á efni þeirra og lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi
 - lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra sagt frá eða unnið úr á annan hátt
- Frásögn og samskipti
 - flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðlaust og af nokkru öryggi
 - tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum
- Ritun
 - skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega og hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum
 - skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við
 - leikið sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndunaraflíð njóta sín
- Menningarlæsi
 - fengið kynningu á helstu afbrigðum tungumálsins, t.d. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska
 - fengið kynningu á innri samfélagsgerð. Hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni
- Námsþæfni
 - beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða
 - unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja

- nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota hana í nýju samhengi
- Samskipti
 - tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í
 - tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælenda

Upplýsingatækni

- Nýtt sér efni á margvíslegu formi og rafrænan stuðning s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.
- Nýtt rafrænar leiðir og samskiptamiðla af ábyrgð, unnið í samræmi við reglur um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um eigin siðferðislega ábyrgð.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna markvisst að því að bæta kunnáttu sína í dönsku.
- Farið verður í lesskilning, hlustun, málfræði og ritun. Einnig munu nemendur þjálfast í upplýsingaöflun og úrvinnslu.
- Nemendur þjálfast í sjálfstæðum vinnubrögðum og geta stýrt námi sínu að miklu leyti sjálfir.
- Nemendur lesa smásögu, gera google slide verkefni, hlusta á dönsk dægurlög, flytja munnlegt verkefni og flétta tækni mikið saman við vinnu sína.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ekko les – og vinnubók
- Nemendur búa til stuttmynd og nota til þess app á iPad.
- Dönsk dægurlög og myndefni.
- Öpp og annað efni á iPad.
- Annað efni frá kennara.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslustundir verða nýttar í ýmisleg verkefni og innlögn frá kennara. Kennarinn leggur upp með að nemendur vinni sem mesta vinnuna í tímum.
- Heimanám felst aðallega í þjálfun færniþátta með verkefnum úr les – og vinnubókum. Einnig geta fallið til verkefni sem kennari ætlast til að nemendur vinni heima.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Skrifleg próf og kannanir.
- Símat.

- Stutt verkefni sem lögð eru fyrir nemendur til að meta færni þeirra.
- Mjög fjölbreytt verkefni þar sem reynt er að höfða til áhugasviðs flestra.
- Verkefnavinna, bæði munnleg og skrifleg. Getur verið hópavinna, paravinna og einstaklingsvinna.

3. List- og verkgreinar

A. hluti - listgreinar:

3.1. Sviðslistir – leiklist

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- tekið virkan þátt í skapandi ferli í samvinnu við aðra
- túlkað sjónarmið annarra í rituðum texta
- skapað persónu og túlkað viðhorf hennar bæði munnlega og skriflega
- tjáð hugsun sína, tilfinningar og hugmyndir
- gert grein fyrir skoðunum sínum og rökstutt þær
- nýtt sér efni úr ýmsum áttum sem kveikju við frumsköpun leikins efnis
- skrifað handrit að stuttu leikverki
- veitt og tekið á móti uppbyggilegri gagnrýni
- tekið þátt í að skapa og móta mismunandi gerðir leikþátta þar sem blandað er saman margs konar aðferðum leikrænnar tjáningar og tækni leikhússins
- tekið þátt í að skipuleggja sýningar fyrir áhorfendur
- greint frá mismunandi áherslum í leiklistarsögu, orðaforða og hugtökum leiklistarinnar
- unnið með ímyndunaraflíð og sköpunargleðina

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Leiklistar form (forn grikkir, Shakespeare, Comedia dell'arte og Raunsæisstefnan og nútíma leikhús í stuttu máli
- Mismunandi aðferðir leiklistar kynntar og nemendur spreyta sig á þeim
- Heildstætt ferli leiklistar - nemendur fá sögu og nýta aðferðir leiklistar til að leysa vandamál sögunnar
- Unnið með látbragð
- Nemendur kynnast spuna og hvernig á að vinna með hann
- Nemendur fræðast um gagnrýni og spreyta sig á henni
- Nemendur setja upp leikþætti

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Handrit og textar
- iPad
- Kennslumyndbönd
- Tónlist
- Veraldarvefurinn
- Ýmsar bækur tengdar leiklistinni
- Annað tilfallandi efni valið og útbúið af kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram í leiklistarstofu

- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru þrjár kennslustundir á viku (2x60 mínútur) í 6 vikur, samtals 10 - 11 skipti.
- Náms hópar eru blandaðir og eru 10 til 14 nemendur eru í hverjum hópi.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Frammistaða
- Framlag
- Samvinna
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla
- Matsviðmið Aðalnámsskrár

3.2. Sjónlistir - myndmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Valið á milli mismunandi aðferða við sköpun og prófað sig áfram
- Sýnt frumkvæði og þor í vinnu sinni
- Sýnt sjálfstæð vinnubrögð
- Útfært hugmynd að fullunnu verki og gengið frá því til sýningar
- Þekkt og útskýrt helstu stíla og stefnur í myndlist og unnið myndverk út frá þeim
- Sýnt og útskýrt vinnuferli frá hugmynd að lokaverki
- Notað orðaforða og hugtök til að tjá skoðanir sínar á myndlist og fært rök fyrir þeim
- Gagnrýnt af sanngirni og virðingu eigin verk
- Verið fær um að nálgast og ganga frá efnunum, áhöldum og öðru því sem hann þarf hverju sinni
- Sýnt ábyrga og örugga umgengni við vinnu og frágang á vinnusvæði
- Sýnt skilning á vönduðum vinnubrögðum
- Sýnt virðingu í framkomu og samskiptum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- vinna með listastefnu að eigin vali
- hugmyndavinna
- myndsköpun
- Sjálfstæð úrvinnsla

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Fjölbreyttur efniviður eins og pappír, mismunandi teikniáhöld, litir og verkfæri.
- Bækur, skyggjur og margmiðlunarefni, valið og útbúið af kennara
- Spjaldtölva

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan, í skóla og heima (utan skóla), fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram á myndmenntasvæði skólans
- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru þrjár kennslustundir á viku (2x60 mín), í 11 skipti.
- Náms hópar eru blandaðir og eru 10 til 12 nemendur í hverjum hópi.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við að nemendur læri út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum
- Vinnusemi
- Vönduð vinnubrögð
- Framkoma
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla
- Hvert verkefni og verkþættir eru metnir ásamt frammistöðu í tímum.

3.3. Tónmennt (Tónlist, taktur og túlkun)

i. Hæfniviðmið í námi

Við lok árgangs geti nemandi:

- spilað mismunandi línur/riff á bassa
- spilað hljóma eftir leiðbeiningum á hljómborð
- spilað nokkrar útfærslur af grunntakti á trommur
- spilað í hljómsveit
- þekkja helstu hugtök tónfræðinnar
- staðið fyrir framan samnemendur og flutt verk
- geta gagnrýnt eigin verk og annarra til gagns
- tjáð sig um mismunandi tegund tónlistar
- samið lag með byrjun, erindi, viðlagi, erindi, viðlagi og endi
- samið sitt eigið lag í iPad, Garageband

ii. Viðfangsefni í náminu

Tónlist er megin uppistaða þessarar námsgreinar og er notuð í öllum verkefnum, hópefli og leikjum

- Spilað heilt lag eftir Bítlana á hljóðfæri og sungið
- Lesinn texti úr bókinni Hljóðspor um The Beatles og 7. áratuginn og horft á heimildarmynd.
- Hlustun þar sem hlustað er eftir röddun, víxlsöng, trommuslætti, sóló hljóðfærum, háum og lágum tónum o.s.frv.
- Verk útfærð í garageband. Nemendur semja sitt fyrsta alvöru lag. A+B+C+B+C+D.
- Tónfræði, Háskaleikur, Líkamann notaður sem takthljóðfæri við þekkt lög.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Hljóðfæri
- Tölvur, iPad
- Tónlist af youtube.com
- Imovie og moviestar
- Garage band
- Háskaleikur
- Heimildarefni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námið fer að mestu fram í skóla
- Heimavinna er sjaldgæf í þessu fagi en það kemur fyrir að nemendur þurfi að æfa texta og/eða finna upplýsingar
- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru þrjár kennslustundir á viku í u.þ.b. fimm vikur samtals u.þ.b. 16 kennslustundir

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið í námi
- Þátttaka í verkefnum
- Mæting
- Frumkvæði og vinnusemi
- Umsögn frá kennara

B. hluti - verkgreinar:

3.4. Heimilisfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- sett saman máltíðir samkvæmt Ráðleggingum Lýðheilsustöðvar um mataræði og næringarefni
- matreitt fjölbreyttan og hollan hversdagsmat
- farið eftir viðurkenndum kröfum um hreinlæti
- meðhöndlað og geymt matvæli á viðeigandi hátt
- notað matreiðslubækur og uppskriftir
- hagnýtt sér umbúðamerkingar
- þvegið upp og haldið hreinum tækjum og áhöldum
- gert sér grein fyrir áhrifum auglýsinga á neyslu
- lagt gagnrýnið mat á eigin neyslu

- unnið sjálfstætt og í samvinnu við aðra
- beitt góðum vinnubrögðum og réttri líkamsbeitingu

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Bakstur og matreiðsla.
- Bókleg vinna
- Þjálfun í að fara eftir skriflegum vinnulýsingum.
- Að tileinka sér vandvirkni, góða umgengni og rétta meðferð áhalda og tækja.
- Helstu geymsluáferðir matvæla og matvælaíðnaðurinn.
- Umhverfisvernd og neysla.
- Matargerð frá hinum ýmsu þjóðlöndum

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Uppskriftir héðan og þaðan.
- Námsfni frá kennara.
- Matur og menning
- Næring og lífshættir
- Heimilisfræði fyrir unglingastig.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram í heimilisfræðistofu skólans. Kennarar eru þrjár kennslustundir á viku (2x60 mín), í 11 skipti.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat; frumkvæði, vinnubrögð, frágangur, hegðun, ástundun
- Skrifleg verkefni
- IPad vinna
-

3.5. Hönnun og smíði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- notað hönnunarferli til að teikna og smíða hlut eftir eigin hugmynd
- lært að rissa upp mismunandi útlitsmyndir af hlutum og velja eftir eigin mati
- lært um formsköpun og fagurfræði

- lært á verkfæri og tæki sem notuð eru við formun
- lært að móta myndir í tré
- haft hugmynd um þau verðmæti sem sparast við góða umgengni og endurnýtingu

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lampi, ljós eða ljósvarpi.
- Grunttengingar á rafmagni, kló, rofi og perustæði.
- Hugmyndavinna, hugmyndaþróun og útsetning hugmynda með teikningu
- Málsetning þess sem smíða skal.
- Rétt röðun vinnubragða
- Að læra rétt handtök og meðhöndlun verkfæra (öryggisatriði, umhirða og umgengni)
- Útsaganir, pússningar og límingar.
- Málun, olíubera eða annar lokafrágangur afurðar.
- Frágangur, þrif og skipulögð vinnubrögð.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verkfæri og áhöld smíðastofunnar
- Verklýsingar frá kennara
- Bækur og blöð frá kennara
- Teikniáhöld til hönnunar.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram í smíðastofu skólans. 3 kennslustundir á viku

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smíðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat; frumkvæði, vinnubrögð, frágangur, hegðun, ástundun
- Hvert viðfangsefni metið

3.6. Textílmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

Aðferðir, handverk og tækni:

- Beitt og notfært sér helstu verkfæri greinarinnar við gerð textílafurða.
- Þekkt og notað allan orðaforða innangreinarinnar.

- Breytt og útfært notaða flík með skapandi og persónulegum hætti.
- Þrjónað sjálfstætt flík að eigin vali.

Sköpun, hönnun og útfærsla:

- Notað mismunandi og fjölbreyttar aðferðir til að afla sér hugmynda.
- Tjáð hugmyndir sínar með skissum og hugmyndaspjaldi ásamt því að geta miðlað hugmyndum sínum munnlega.
- Unnið verkefni sem vekja áhuga og vinnugleði til að koma til mót við langanir og smekk einstaklinga.

Menning og umhverfi:

- Þekkt sögu fatnaðar frá tímabilinu 1970 til dagsins í dag.
- Nýtt sér endurunnar afurðir eða afgangsfni í verkefnum sínum og skilið mikilvægi endurvinnslu innan textílgreina í takt við sjálfbærni.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hugmyndavinna
- Endurnýting
- Handsaumur til skreytingar á fatnaði annaðhvort frá eigin teikningum eða bókum
- Saumavélaæfingar
- Sauma, þrjóna eða endurhanna flík að eigin vali.
- Aukaverkefni að eigin vali

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara
- Ýmsar handbækur tengdar greininni
- Hugmyndir fengnar af veraldarvefnum

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt: Námsgreinin er kennd í smiðjum.

- Kenndar eru þrjár kennslustundir á viku í u.þ.b. fimm til sex vikur samtals u.þ.b. 11 kennslustundir.
- Kennslan fer fram í textílstofu
- Náms hópar eru blandaðir og eru 10 til 14 nemendur eru í hverjum hópi.
- Innlögn og kynning
- Sýnikennsla á saumavél
- Kennsla á verklagi
- Myndbönd af veraldarvefnum

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlög

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Leiðsagnarmat/Símat
- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum.
- Vinnusemi.
- Vönduð vinnubrögð.
- Umgengni og frágangur.
- Framkoma.
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla.
- Hvert verkefni er metið ásamt frammistöðu í tímum.

4. Náttúrugreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

Hæfniviðmið til verklags:

- beitt v ísindalegum og fagmannlegum vinnubrögðum í náttúruvísindum.
- lesið, umorðað og túlkað vísindalegan texta.
- sýnt getu til aðgerða.

Hæfniviðmið til viðfangsefnum:

- greint stöðu umhverfismála á heimsvísu og kemur með tillögur til umbóta.
- rætt orku og orkutap í náttúrunni.
- athugað umhverfismál í nánasta umhverfi, greint vandann og rætt úrbætur.
- þekkt einföld dæmi hvernig eiginleikar erfast milli kynslóða.
- útskýrt hvernig afkvæmi erfa eiginleika frá foreldrum.
- þekkt helstu hugtök og tungumál efnafræðinnar.
- beitt hugtökum tengdum vistkerfum og aðlögun dýra.
- beitt helstu hugtökum erfðafræðinnar.
- geti útskýrt og greint hvað efni eru.
- beitt hugtökum tengdum vistkerfum mannsins.
- beitt hugtökum tengdum ljóstillífun og bruna.
- beitt hugtökum tengdum þróun lífsins
- framkvæmt einfaldar tilraunir og skráð þær.
- útskýrt ljóstillífun og bruna.
- útskýrt hugmyndir um náttúruval og aðlögun lífvera.
- athugað skilyrði dýra í mismunandi vistkerfum heimsins
- athugað bein áhrif sín á umhverfið og kemur með tillögur að aðgerðum til umbóta.

Upplýsinga- og tæknimennt.

- nýtt upplýsingaverið á fjölbreyttan hátt til þekkingaröflunar og miðlunar.
- sýnt ábyrgð við meðferð og dreifingu upplýsinga hvort sem er til persónulegrar eða heimilda og verkefnavinnu.

ii. Viðfangsefni í náminu

Skólaárin er skipt upp í spretti. Í hverjum spretti er lögð áhersla á ákveðið viðfangsefni þar sem nemendur kynna sér viðfangsefnið og vinna síðan með það í gegn texta, tilraunir og aðra vinnu. Áhersla er lögð á i) lesskilningur vísindatexta, ii) textavinnsla og svörun, iii) verklegar tilraunir og iv) vinna með hugtökin í hverjum spretti fyrir sig.

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Efnafræði, stuttlega
- Samspil manns og náttúru; Þá nýtist allt nám nemandans. Nemendur þurfa að gera sér grein fyrir samspili manns og náttúru, hvaða áhrif hann hefur á náttúruna og geta beitt sér í erfiðum málefnum.
- Kynfræðslu.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Efnisheimurinn
- Guðjónsson, H. (2005). Efnisheimurinn. Kópavogur: Menntamálastofnun.
- Maður og náttúra – Litróf náttúrunnar

- Fabricius, S., Holm, F., Mártensson, R., Nilsson, A., & Nystrand, A. (2011). Maður og náttúra - Litróf náttúrunnar. (H. Ó. Hálfðanarson, Þýð.) Kópavogur: Menntamálastofnun.
- Hvað höfum við gert? (þættir)
- Hvað getum við gert? (þættir)
- Efni frá kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Beinar innlagnir
- Sýnikennsla
- Tilraunir
- Skýrslugerðir
- Verkefnavinna
- Hópavinna, paravinna
- Upplýsingaöflun
- Þemavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í stað þess að lesa býðst nemendum aðgangur að kennslubókinni á hljóðbók
- Nemendur geta sótt um að gera styttri verkefni í stað ritgerðar og skýrslna
- Nemendur geta sótt um að taka munnlegt próf í stað skriflegs prófs
-

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Í hverjum spretti eru hæfniviðmið til hliðsjónar. Nemendur vinna spurningar og verkefni eftir þessum hæfniviðmiðum og megináherslum hvers spretts fyrir sig.

- Próf
- Verkefnavinna
- Skýrslur og spurningar
- Þátttaka og virkni í tímum

5. Samfélagsgreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok 10. bekkjar getur nemandi:

- útskýrt og upplifað margbreytileika mannlífsins.
- kynnst mismunandi hlutverkum í samfélaginu.
- þekkt helstu hugtök og kenningar í þjóðfélagsfræði.
- þekkt hugtakið lýðræði, fyrir hvað það stendur og geti beitt því í ritun og máli.
- gagnrýnt staðalímyndir og mótað sér eigin leið.
- sýnt fram á að hann geti sett sig í spor annarra.
- borið virðingu fyrir öðrum.
- fengist við erfiðar siðferðislegar spurningar og þjálfist í að gera málamiðlanir.
- þekkt muninn á mannréttindum og forréttindum.
- áttað sig á áhrifum sínum á samfélagið og áhrif samfélagsins á sig sem einstakling.
- áttað sig á hvernig trú, menning, lífsviðhorf og kynhneigð hefur áhrif á "sjálfið".
- vitað hvaða réttindi, skyldur og dyggðir fylgja því að tilheyra samfélagi.
- kynnst mannréttindasáttmála Sameinuðu þjóðanna og skyldum okkar gagnvart honum.
- þekkt helstu trúarbrögðin, uppruna trúar og útbreiðslu.
- þekkt þætti sem aðgreina og sameina helstu trúarbrögðin.

Lífsleikni, forvarnir, H6 fræðsla og umferðarfræðsla

- útbúið fræðslu um ábyrgð, mörk, réttindi og skyldur fyrir nemendur í 7. bekk.
- flutt fræðslu um ábyrgð, mörk, réttindi og skyldur fyrir nemendur í 7. bekk.
- hlýtt á fræðsluna „Vertu ástfanginn af lífinu“.
- fái kennslu um endurlífgun á vegum Heilsugæslunnar (Börnir bjarga).
- þekkt helstu umferðarreglur og umferðarmerki.
- vitað af hættum sem fylgja akstri ökutækja undir áhrifum efna s.s. fíkniefna, áfengis og ávanabindandi lyfja.
- áttað sig á nauðsyn þess að sýna örugga og ábyrga hegðun í umferðinni vegna umferðaröryggis síns og annarra.

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt upplýsingaverið á fjölbreyttan hátt til þekkingaröflunar og miðlunar.
- unnið á skapandi hátt, sjálfstætt og með öðrum.
- nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu ritunarverkefna og tölulegra gagna.
- beitt gagnrýnni hugsun við að vega og meta upplýsingar.
-

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Að vekja nemendur til umhugsunar um stöðu sína, ábyrgð og tækifæri í þjóðfélaginu.
- Sjálfsmynd og sjálfsskoðun með stuðningi frá sálfræði og félagsfræði.
- Réttindi og skyldur.
- Borgaravitund og lýðræði.
- Samstarf í heiminum.
- Samanburður á samfélögum, á milli landa og tímabilum.
- Jafningjafræðsla.
- H6 fræðsla á vegum Heilsugæslunnar.

- Forvarnarfræðsla.
- Umferðarfræðsla.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Á ferð um samfélagið.
- Ítarefni frá kennara.
- Netíð og myndbönd.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Beinar innlagnir
- Verkefnavinna
- Hópavinna, paravinna og einstaklingsvinna.
- Upplýsingaöflun
- Þemavinna
- Umræður

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í stað þess að lesa býðst nemendum aðgangur að kennslubókinni á hljóðbók.
- Nemendur geta sótt um að gera styttri verkefni.
- Nemendur geta sótt um að taka munnlegt próf í stað skriflegs prófs.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Próf
- Verkefni
- Símat, áhugi, virkni og vinnubrögð.
- Þurfi nemandi aðlagð námsefni eða aðlagð námsmat er það gert í samvinnu við stoðþjónustu og kennara.

6. Skólaíþróttir

Í íþróttum og sundi er lögð áhersla á að efla jákvætt viðhorf gagnvart hreyfingu og efla félagsfærni ásamt því að auka styrk og þol. Þess vegna er horft sérstaklega til viðhorfs, virkni og framkomu nemenda auk árangurs á stöðluðum prófum sem reyna á líkamlegan styrk og færni í öllu námsmati.

6.1. Íþróttir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Heilsa, efling þekkingar, félagslegir þættir, öryggis- og skipulagsreglur
 - sýnt öðrum virðingu og góða framkomu
 - farið eftir fyrirmælum
 - sýnt jákvætt viðhorf gagnvart íþróttaiðkun
 - sýnt sjálfstæði og virkni í íþróttatímum
- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
 - sýnt fram á árangur á stöðluðum prófum til að meta líkamlegan styrk s.s. hraða, þol, færni, líkamsstyrk, lipurð og samhæfingu
 - fengið kynningu á íslenskum leikjum og íþróttagreinum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiproska
- Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Kynna nemendum fyrir fjölbreyttum íþróttum í einstaklings og hópíþróttir.
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfipjálfun, er lagður grunnur að heilsu og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í íþróttasal
 - Minni áhöld: Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
 - Stærri áhöld: Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- Áhöld í skóla og á skólalóð
 - Minni áhöld: Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.

- Stærri áhöld: Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla í íþróttahúsi
 - Íþróttasalur
- Kennsla utanhúss
 - Skólalóð og nærumhverfi.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáferðir
 - Sýnikennsla, endurtekningaráæfingar, námsleikir, stöðvaþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, hópvinubrögð, frásögn og sagnalist, hugarflug, leikræn tjáning.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Virkni og áhugi í kennslustundum
- Viðhorf og framkoma
- Stöðluð próf sem meta líkamlegan styrk og færni

6.2. Sund

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Heilsa, efling þekkingar, félagslegir þættir, öryggis og skipulagsreglur
 - sýnt öðrum virðingu og góða framkomu
 - farið eftir fyrirmælum
 - sýnt jákvætt viðhorf til sundiðkunar
 - sýnt sjálfstæði og virkni í sundtímum
- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
 - sýnt fram á árangur á stöðluðum prófum til að meta líkamlegan styrk s.s. í þolsundi, skriðsundi, köfun, baksundi og bringusundi
 - sýnt færni í björgunarsundi

ii Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiproska
- Að nemandi þjálfist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, liðleika, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfiþjálfun, er lagður grunnur að heilsu og velferð nemenda til lífstíðar.

- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmýnd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í sundlaug
 - Kútar, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, boltar, björgunardúkka.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla fer fram í Ásvallalaug
- Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
 - Við upphaf kennsluárs
 - Um mitt kennsluár
 - Við lok kennsluárs
 - Heimanám (foreldrar)
 - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáðferðir
 - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, hópvinna, stöðvaþjálfun, samvinna.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Virkni og áhugi í kennslustundum
- Viðhorf og framkoma
- Stöðluð próf sem meta líkamlegan styrk og færni

7. Stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Tímafjöldinn er 200 mínútur á viku sem skiptist í 3-4 kennslustundir. Hver kennslustund er 40, 60 eða 80 mínútur. Námi í stærðfræði í 10. bekk er skipt niður í 4 lotur, talnareikning, rúmfræði, algebru og tölfræði. Námið krefst þess af nemendum að þeir séu sjálfstæðir í námi og bera að miklu leyti ábyrgð á framvindu þess sjálfir. Nemendur geta farið á eigin hraða í gegnum námið og lokið þannig grunnskólaprófi í stærðfræði á skemmri tíma en 3 árum, ef þeir kjósa svo. Þannig geta nemendur hafið framhaldsskólanám í stærðfræði fyrr ef þeir kjósa. Kennari mun leggja til viðmiðunaráætlun í hverri lotu sem nemendur geta farið eftir.

Við upphaf hverrar lotu fá nemendur öll þau gögn sem þeir þurfa til þess að ljúka hverri lotu. Þar er að finna þau námsgögn sem nota á, lista yfir þau verkefni sem á að vinna, upplýsingar um námsmat og viðmiðunaráætlun.

Vikuáætlun birtist í Mentor ásamt skiladegi. Verkefnum, glósum og reiknuðum dæmum er skilað í Classroom. Einnig er óskað eftir kvittun ásamt dagsetningu frá foreldri/forráðamanni ef viðkomandi er sátt/ur við vinnuframlag síns barns. Í Classroom birtast einnig verkefnalýsingar.

Áhersla er lögð á að nemendur skilji stærðfræðileg hugtök og leysi fjölbreytt verkefni á margvíslegan hátt. Helstu þættir sem unnið er með eru: reikniaðgerðir, hlutföll og prósentur, rúmfræði, stæður og jöfnur, tölfræði, tölur og myndrit. Auk þess verður haldið áfram að byggja ofan á þá grunnþætti sem nemendur hafa áður fengist við í námi sínu. Stuðlað verður að því að nemendur skilji gildi stærðfræðinnar í tengslum við umhverfi sitt og geti nýtt hana í daglegu lífi innan og utan skóla.

7.1 Tölur og talnareikningur

i. Hæfniðviðmið:

Við lok árgangs geti nemandi:

- þekkt og notað prósentuþríhyrninginn, þ.e getir notfært sér tengslin á milli hluta, heildar og prósentu.
- þekkt og notað breytipátt í hækkun og lækkun
- notað töflureikni við útreikninga og úrvinnslu upplýsinga
- Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar
- sett fram og notað mismunandi framsetningu sama fyrirbæris, hvort sem um er að ræða hlutbundna, myndræna, munnlega eða algebrulega framsetningu eða með töflu eða grafi
- Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar
- tekist á við verkefni úr umhverfinu þar sem afla þarf upplýsinga, meta þær og finna lausnir m.a. í tengslum við fjármál, neyslu og þróun samfélagsins

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni

- Nemendur læra um grunnatriði fjármála í daglegu lífi, kynnast m.a. launaseðlinum, sparnaði, töflureikni og hvernig hægt er að búa til fjármálaáætlun. Helstu markmiðin tengjast prósentureikning og lausnum m.a. í tengslum við fjármál, neyslu og þróun samfélagsins.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 3a nemendabók og æfingahefti. Skali 3b nemendabók og æfingahefti.
- <http://vefir.nams.is/skali/>

- Almenn stærðfræði III e. Lars – Erik Björk o.fl. 1987. Þýð. Hildigunnur Halldórsdóttir og Sverrir Einarsson
- Stærðfræðiforrit
- Skjöl frá kennara
- Námsfni af netinu t.d.
 - [Guðríður kennari](#)
 - [Stærðfræði Giljaskóla](#)
 - [Rasmus.is – gagnvirkar æfingar](#)
 - [Hugtakalisti](#)

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kenndir eru 3-4 tímar á viku, 40, 60 eða 80 mínútur og þeim skipt upp á eftirfarandi hátt
 - Kennslustund 1 Innlagnir og umræður um efni vikunnar.
 - Kennslustund 2 og 3 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar.
 - Kennslustund 3 eða 4 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar/Tilbreyting, leikir, föndur, spil, hópavinna eða annað sem tengist námsfni vikunnar.
- Unnin ýmis verkefni, hópaverkefni og einstaklingsverkefni.
- Heimanám felst aðallega í þjálfun færniþátta og að klára áætlanir.
- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáðferðir:
- Sýnikennsla, bein kennsla, spegluð kennsla, endurtekningaræfingar, námsleikir, þrautalausnir, kannanir, hópvinubrögð og samvinnunám.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lotupróf
- Verkefnavinna
- Glósutækni
- Samantektarpróf (fyrir þá sem eru undir 80% í lotuprófum)
- Þátttaka og virkni í tímum

Námsmat fer þannig fram að nemendur taka kannanir úr hverri lotu og þurfa að skila ýmsum tilbreytingarverkefnum sem við metum. Ef nemendur vinna fram úr áætlun má finna heppilegan tíma til þess að taka próf og kannanir. Þetta þýðir að nemendur geta stýrt því hvenær þeir taka próf sem þeir þurfa að ljúka í hverri lotu, í samvinnu við kennara. Í lok vetrar er áætlað námsmat þar sem lögð er fyrir stærri könnun, svokallað samantektarpróf úr efni vetrarins. Þar geta nemendur hækkað samantektareinkunn úr efni vetrarins.

Hæfnimat hverrar lotu/verkefnis auk valina hæfniviðmiða er sýnilegt í Mentor þar sem gefnar eru einkunnirnar A, B+, B, C+, C og D. Nemendur beita sjálfsmati við hvert hæfniviðmið með aðstoð kennara.

Símat í formi lotuprófa, leiðsagnarmat á verkefnavinnu, þátttaka í tímum metin og lokapróf.

7.2 Rúmfræði

i. Hæfniðviðmið:

Við lok árgangs geti nemandi:

- unnið með hornamælingar og hornaútreikningar, bæði marghyrninga og hringa
- þekkt og skilið tengslin á milli mælieininganna (grömm, lítri, metri o.s.frv.) og forskeytanna
- notað og þekkt á rúmmálseiningar
- reiknað rúmmál flóknari strendinga út frá gefnum formúlum
- þekkt og notað formúlur fyrir ummál og flatarmál hrings, þekkir hugtakið pí og notkun þess
- notað reglu Pýþagórasar út frá gefnum forsendum í algebru, getur fundið bæði skammhlið og langhlið
- unnið með einslaga hyrninga og myndir
- notað og þekkt á lengdareiningar
- breytt á milli mælieiningakerfa og reiknað samsettar myndir
- reiknað yfirborðsflatarmál strendinga
- unnið með hlutföll í daglegu lífi s.s. innréttá herbergi o.fl.
- þekkt og notað toppþríhyrningsregluna
- unnið með mismunandi horn t.d. grannhorn, víxlhorn, topphorn, einslæg horn o.s.frv.
- notað og þekkt á flatarmálseiningar
- reiknað rúmmál ferstrendinga og þristrendinga
- reiknað yfirborðsflatarmál sívalninga og flóknari strendinga út frá gefnum formúlum
- unnið með hlutfall tveggja þátta
- þekkt og notað reglurnar um aljafna þríhyrninga
- þekkt og unnið með ferilhorn

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

- greint á milli setninga og nýtt þá þekkingu til að kanna og ræða um stærðfræðileg hugtök, tilgang þeirra og takmörk
- fundið rök um fullyrðingar stærðfræðinnar, skilið og metið röksemdir um einfaldar sannanir
- getur nemandi sett upp, túlkað og gagnrýnt stærðfræðilegt líkan af raunverulegum aðstæðum
- Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar
- tjáð sig um stærðfræðilegt efni munnlega, skriflega og myndrænt og túlkað efni annarra
- Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar
- unnið í samvinnu við aðra að lausn stórra verkefna og gefið öðrum viðbrögð
- undirbúið og flutt munnlegar kynningar, skrifað texta um eigin vinnu m.a. með því að nota upplýsingatækni
- lesið stærðfræðilegan texta, skilið og tekið afstöðu til upplýsinga sem settar eru fram á táknmáli stærðfræðinnar
- nýtt möguleika stærðfræðinnar til að lýsa veruleikanum og líkt eftir raunverulegum fyrirbrigðum

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni

- Í þessari lotu vinnum við með rúmmálsfræði. Hugtök sem við vinnum með eru m.a. mismunandi mælieiningar, rúmmál, flatarmál og lengdir. Ýmsar gerðir horna og hornareglna ásamt reglu Pýþagórasar. Aljöfnun og einslögun. Við skoðum kort og mælikvarða tengda þeim, vinnuteikningar og kynnumst Fibonacci og gullinsniði.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 3a nemendabók og æfingahefti. Skali 3b nemendabók og æfingahefti.
- <http://vefir.nams.is/skali/>
- Almenn stærðfræði III e. Lars – Erik Björk o.fl. 1987. Þýð. Hildigunnur Halldórsdóttir og Sverrir Einarsson
- Stærðfræðiforrit
- Skjöl frá kennara
- Námsefni af netinu t.d.
 - [Guðríður kennari](#)
 - [Stærðfræði Giljaskóla](#)
 - [Rasmus.is – gagnvirkar æfingar](#)
 - [Hugtakalisti](#)

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kenndir eru 3-4 tímar á viku, 40, 60 eða 80 mínútur og þeim skipt upp á eftirfarandi hátt
 - Kennslustund 1 Innlagnir og umræður um efni vikunnar.
 - Kennslustund 2 og 3 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar.
 - Kennslustund 3 eða 4 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar/Tilbreyting, leikir, föndur, spil, hópavinnna eða annað sem tengist námsefni vikunnar.
- Unnin ýmis verkefni, hópaverkefni og einstaklingsverkefni.
- Heimanám felst aðallega í þjálfun færniþátta og að klára áætlanir.
- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir:
 - Sýnikennsla, bein kennsla, spegluð kennsla, endurtekningaráæfingar, námsleikir, þrautalausnir, kannanir, hópvinubrögð og samvinnunám.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lotupróf
- Verkefnavinna
- Glósutækni
- Samantektarpróf (fyrir þá sem eru undir 80% í lotuprófum)
- Þátttaka og virkni í tímum

Námsmat fer þannig fram að nemendur taka kannanir úr hverri lotu og þurfa að skila ýmsum tilbreytingarverkefnum sem við metum. Ef nemendur vinna fram úr áætlun má finna heppilegan tíma til þess að taka próf og kannanir. Þetta þýðir að nemendur geta stýrt því hvenær þeir taka próf sem þeir þurfa að ljúka í hverri lotu, í samvinnu við kennara. Í lok vetrar er áætlað námsmat þar sem lögð er fyrir stærri könnun, svokallað samantektarpróf úr efni vetrarins. Þar geta nemendur hækkað samantektareinkunn úr efni vetrarins.

Hæfnimat hvernar lotu/verkefni auk valina hæfniviðmiða er sýnilegt í Mentor þar sem gefnar eru einkunnirnar A, B+, B, C+, C og D. Nemendur beita sjálfsmati við hvert hæfniviðmið með aðstoð kennara.

Símat í formi lotuprófa, leiðsagnarmat á verkefnavinnu, þátttaka í tímum metin og lokapróf.

7.3 Algebra

i. Hæfniviðmið:

Við lok árgangs geti nemandi:

- þekkt muninn á stæðu og jöfnu
 - búið til og leyst jöfnur út frá gefnum forsendum
 - tekið sameiginlegan þátt út fyrir sviga
 - einfaldað stæður (Dragið saman líka liði, margfalda inn í sviga og margfaldað saman tvo sviga)
 - leyst jöfnur í nokkrum skrefum
 - fundið gildi stæðu
 - þekkt og notað samokaregluna
 - þekkt og notað ferningsreglurnar
 - þekkt og notað jöfnu beinnar línu. Þekkt hallatölu og skurðpunkt við y-ás út frá jöfnunni
 - útbúið gildistöflu, fært inn jöfnu og fengið hnit
 - leyst orðadæmi með tveimur óþekktum stærðum
 - leyst jöfnuhneppi með því að nota teiknilausn
 - leyst jöfnuhneppi með því að nota innsetningaraðferð
 - leyst jöfnuhneppi með því að nota samlagningaraðferð
 - unnið með annars stigs jöfnu og fært hnit í graf. Þekkt fleygboga
 - þekkt og leyst ræðar stæður
 - leyst annars stigs jöfnur
- Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar
- getur tekið þátt í að þróa skipulega fjölbreyttar lausnaleyðir með notkun upplýsingatækni

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna með röð reikniáðgerða, einfalda og þátta stæður m.a. með því að nota ferningsreglunnar og samokaregluna, þeir eiga að kunna að finna gildi stæðu og leysa ræðar stærður. Einnig vinna þeir með jöfnur og jöfnuhneppi. Nemendur eiga að geta leyst jöfnu beinnar línu og annars stigs jöfnu m.a. með því að setja þær inn í gildistöflu og færa svo yfir í hnitakerfið. Nemendur kynnast aðferðunum teiknilausn, innsetningaraðferð og samlagningaraðferð við að leysa jöfnuhneppi og orðadæmi með tveimur óþekktum stærðum.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 3a nemendabók og æfingahefti. Skali 3b nemendabók og æfingahefti.
- <http://vefir.nams.is/skali/>
- Almenn stærðfræði III e. Lars – Erik Björk o.fl. 1987. Þýð. Hildigunnur Halldórsdóttir og Sverrir Einarsson
- Stærðfræðiforrit
- Skjöl frá kennara
- Náms efni af netinu t.d.

- [Guðríður kennari](#)
- [Stærðfræði Giljaskóla](#)
- [Rasmus.is – gagnvirkar æfingar](#)
- [Hugtakalisti](#)

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kenndir eru 3-4 tímar á viku, 40, 60 eða 80 mínútur og þeim skipt upp á eftirfarandi hátt
 - Kennslustund 1 Innlagir og umræður um efni vikunnar.
 - Kennslustund 2 og 3 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar.
 - Kennslustund 3 eða 4 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar/Tilbreyting, leikir, föndur, spil, hópavinna eða annað sem tengist námsefni vikunnar.
- Unnin ýmis verkefni, hópaverkefni og einstaklingsverkefni.
- Heimanám felst aðallega í þjálfun færniþátta og að klára áætlanir.
- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáferðir:
 - Sýnikennsla, bein kennsla, spegluð kennsla, endurtekningaráfingar, námsleikir, þrautalausnir, kannanir, hópvinubrögð og samvinnunám.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lotupróf
- Verkefnavinna
- Glósutækni
- Samantektarpróf (fyrir þá sem eru undir 80% í lotuprófum)
- Þátttaka og virkni í tímum

Námsmat fer þannig fram að nemendur taka kannanir úr hverri lotu og þurfa að skila ýmsum tilbreytingarverkefnum sem við metum. Ef nemendur vinna fram úr áætlun má finna heppilegan tíma til þess að taka próf og kannanir. Þetta þýðir að nemendur geta stýrt því hvenær þeir taka próf sem þeir þurfa að ljúka í hverri lotu, í samvinnu við kennara. Í lok vetrar er áætlað námsmat þar sem lögð verður fyrir stærri könnun, svokallað samantektarpróf úr efni vetrarins. Þar geta nemendur hækkað samantektareinkunn úr efni vetrarins.

Hæfnimat hvorrar lotu/verkefnis auk valina hæfniviðmiða er sýnilegt í Mentor þar sem gefnar eru einkunnirnar A, B+, B, C+, C og D. Nemendur beita sjálfsmati við hvert hæfniviðmið með aðstoð kennara.

Símat í formi lotuprófa, leiðsagnarmat á verkefnavinnu, þátttaka í tímum metin og lokapróf.

7.4 Tölfræði og líkindi

i. Hæfniðviðmið:

Við lok árgangs geti nemandi:

- útbúið og notað líkindatré
- unnið með fræðilegar líkur, líkur með tilraunum og huglægt mat á líkindum
- fundið út samsettar líkur
- lesið, skilið og lagt mat á upplýsingar um líkindi sem birtar eru á formi tölfræði t.d. í fjölmiðlum
- unnið með vennmyndir og ýmis mengjahugtök
- sett fram tíðnitöflur þar sem unnið er með tíðni, hlutfallstíðni og gráður
- sett fram ýmis myndrit t.d. súlurit, skífurit, línurit og lesið úr þeim.
- þekkt og unnið með miðsækni, þ.e. reiknað meðaltal, miðgildi, tíðasta gildi, lægsta gildi og hæsta gildi

Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar

- valið og notað margvísleg verkfæri, þar með talin tölvutækni og gert sér grein fyrir möguleikum þeirra og takmörkunum
- tjáð sig um stærðfræðilegt efni munnlega og myndrænt, af nákvæmni og túlkað niðurstöðu sína Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar
- undirbúið og flutt munnlegar kynningar og skrifað texta um eigin vinnu með stærðfræði m.a. með því að nota upplýsingatækni
Upplýsinga- og tæknimennt
- nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu á tölulegum gögnum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Í þessari lotu er lögð áhersla á að nemendur geti útbúið jafningjafræðslu úr námsefni fyrri ára í tölfræði og líkindum. Nemendur eiga að geta búið til töflur og myndrit í töflureikni og búið til kynningarefni á áhugaverðan hátt. Nemendur eiga að þekkja vel tíðnitöflur, myndrit og miðsækni ásamt því að geta unnið með mengjafræði og líkindi.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Skali 3a nemendabók og æfingahefti. Skali 3b nemendabók og æfingahefti.
- <http://vefir.nams.is/skali/>
- Almenn stærðfræði III e. Lars – Erik Björk o.fl. 1987. Þýð. Hildigunnur Halldórsdóttir og Sverrir Einarsson
- Stærðfræðiforrit
- Skjöl frá kennara
- Náms efni af netinu t.d.
 - [Guðríður kennari](#)
 - [Stærðfræði Giljaskóla](#)
 - [Rasmus.is – gagnvirkar æfingar](#)
 - [Hugtakalisti](#)

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kenndir eru 3-4 tímar á viku, 40, 60 eða 80 mínútur og þeim skipt upp á eftirfarandi hátt
 - Kennslustund 1 Innlagnir og umræður um efni vikunnar.
 - Kennslustund 2 og 3 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar.
 - Kennslustund 3 eða 4 Púltími, þar vinna nemendur af krafti í áætlun vikunnar/Tilbreyting, leikir, föndur, spil, hópavinna eða annað sem tengist námsefni vikunnar.
- Unnin ýmis verkefni, hópaverkefni og einstaklingsverkefni.
- Heimanám felst aðallega í þjálfun færniþátta og að klára áætlanir.
- Einstaklingsnámskrá miðuð út frá forsendum og markmiðum nemanda.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluáferðir:
 - Sýnikennsla, bein kennsla, spegluð kennsla, endurtekningaráæfingar, námsleikir, þrautalausnir, kannanir, hópvinubrögð og samvinnunám.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lotupróf
- Verkefnavinna
- Glósutækni
- Samantektarpróf (fyrir þá sem eru undir 80% í lotuprófum)
- Þátttaka og virkni í tímum

Námsmat fer þannig fram að nemendur taka kannanir úr hverri lotu og þurfa að skila ýmsum tilbreytingarverkefnum sem við metum. Ef nemendur vinna fram úr áætlun má finna heppilegan tíma til þess að taka próf og kannanir. Þetta þýðir að nemendur geta stýrt því hvenær þeir taka próf sem þeir þurfa að ljúka í hverri lotu, í samvinnu við kennara. Í lok vetrar er áætlað námsmat þar sem lögð er fyrir stærri könnun, svokallað samantektarpróf úr efni vetrarins. Þar geta nemendur hækkað samantektareinkunn úr efni vetrarins.

Hæfnimat hvernar lotu/verkefnis auk valina hæfniviðmiða er sýnilegt í Mentor þar sem gefnar eru einkunnirnar A, B+, B, C+, C og D. Nemendur beita sjálfsmati við hvert hæfniviðmið með aðstoð kennara.

Símat í formi lotuprófa, leiðsagnarmat á verkefnavinnu, þátttaka í tímum metin og lokapróf

8. Upplýsinga- og tæknimennt

Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla skal unnið með upplýsinga- og tæknimennt sem þverfaglegt námssvið og samþættast sem flestum námsgreinum og námssviðum. Því eru öll hæfniviðmið skráð undir þær námsgreinar sem þau eru metin undir.

9. Valgreinar

Í Hraunvallaskóla er leitast við að bjóða upp á fjölbreytt val fyrir nemendur í unglingadeild með það að markmiði að allir geti fundið eitthvað við sitt hæfi. Valnámskeið í Hraunvallaskóla eru kennd í þriggja anna kerfi. Hvert námskeið er kennt í 80 mínútur á viku í u.þ.b. 12 vikur og á hverri valönn eru nemendur í tveimur valnámskeiðum. Yfir árið hefur því hver og einn nemandi fengið tækifæri til að fara í 6 valnámskeið. Hægt er að fækka valnámskeiðum með vali utan skóla. Valnámskeiðin sem skólinn býður upp á eru fyrir nemendur í 8.-10. bekk og því verða námskeiðin aldursblönduð.

Námsmat í valgreinum

Skýr námskeiðslýsing liggur fyrir þar sem markmið námskeiðsins koma fram. Námsmat miðast við mætingu og þátttöku í námskeiðinu. Námsmat: Lokið/ólókið

Val utan skóla

Að ósk foreldra er heimilt að meta sem nám þátttöku nemenda í atvinnulífi og reglubundna þátttöku í félagslífi, íþróttum eða skipulögðu sjálfboðastarfi. Einnig er heimilt að meta skipulagt nám sem stundað er utan grunnskóla til valgreina. Fyrir hverja klukkustund í vali utan skóla er hægt að sleppa við eina klukkustund í vali í skólanum.

Um nám utan skóla þarf að sækja sérstaklega **áður en kennsla hefst**. Hætti nemandi í utanskólavaliinu á miðri önn er það á ábyrgð foreldra að láta skólann vita svo hægt sé að setja annað val í staðinn. Nemendur fá eyðublað þar sem þeir sækja um val utan skóla.

Bæjarbrú – fjarnám frá Flensborg

Flensborgarskólinn býður nemendum í grunnskólum Hafnarfjarðar upp á að stunda nám í stærðfræði og ensku á framhaldsskólastigi samhliða 10. bekk að gefnum ákveðnum forsendum. Athugið að þetta er ekki eingöngu val hvers nemanda heldur líka mat kennara faggreinanna á því að umræddir nemendur standist viðmið um inngöngu.

9.1. Sameiginlegar valgreinar í Hafnarfirði

Tækniskólaval

Ætlað nemendum í 10. bekk eingöngu. Nemendur kynast ólíkum viðfangsefnum í list- og verknámi í 6 vikna lotukerfi þar sem hver nemandi velur sér þrjú af eftirfarandi viðfangsefnum; listnám (formlistir, sjónlistir), tréið, málmíðn, rafiðnir, pípulagnir og F tækniteiknun.

Gaflaraleikhús

Um er að ræða leiklistarval í umsjón Gaflaraleikhússins. Námskeiðið er kennt þar og fellur ekki inn í hefðbundið annarskipulag valnámskeiða skólans. Þetta val er eingöngu ætlað nemendum í 9. og 10. bekk. Það fer eftir fjölda skráninga frá öllum grunnskólum Hafnarfjarðar hvort valið fer fram eða ekki.

9.2. Valgreinar innan skólans

Skólaárið 2024 – 2025 eru val tímabil og greinar eftirfarandi, með fyrirvara um breytingar:

2. september – 7. nóvember

Mánudagar	Fimmtudagar
Áhugamálið mitt	Heimanám
Matreiðsla og bakstur	Hugsmíðar
Prjón og handavinna	Leir
Spænska fyrir byrjendur	Spilaval
Stíll	Stíll
Söngleikur	Söngleikur

11. nóvember – 6. febrúar

Mánudagar	Fimmtudagar
3D Hönnun	Heimanám
Árshátíðarmyndband	HHugsmíðar
Prjón og handavinna	Leirmótun
Matreiðsla og baksstur	Stíll
Skák	Söngleikur
Spænska	
Stafræn hönnun	
Söngleikur	

10. febrúar – 8. maí

Mánudagar	Fimmtudagar
Áhugamálið mitt	Heimanám
Árshátíðarundirbúningur	Hugsmíðar
3D hönnun	Söngleikur
Matreiðsla og bakstur	
Prjón og handavinna	

Spænska	
Ævintýramyndir	
Söngleikur	

Heilsársval: Söngleikur og Nemendaráð.

Upplýsingar um val má nálgast á eftirfarandi vefslóð

<https://sites.google.com/hfjskoli.is/val/heim>

